

Izbija vsak četrtik
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za vsa leta K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Štirnina se pošilja
oprevaštvu v tiskarno
v. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Delalniki katol. tis-
tarskega društva do-
bivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOŠPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 33.

V Mariboru, dne 13. avgusta 1903.

Tečaj XXXVII.

Novi časi — novo društvo.

Z Murskega polja.

Čas se spreminja in mi se spreminjamo z njim. Kolo časa se hitro vrti, in kdor ne hiti z njim, ta zaostane. Mursko polje s svojim razumnim prebivalstvom ni zaostajalo za tekom časa. Da, se prednjačilo je v marsikaterem oziru. Zaslovelo je s svojim slovenskim taborom v narodnem oziru in od tistega časa bilo vedno v prvih vrstah v boju za narodne svetinje.

Veselo je šlo vse naprej, kar je nakrat potegnil drugi veter od severa — orehovski prerok. To seveda ni bilo tako nepripravljeno. Tla so se pripravljala že dolgo poprej. Prišli so tudi na Mursko polje za kmeta slabi časi: slabe letine, slabe cene, vničene gorice. Treba bo pomoči. Ali odkod? Od same narodnosti tudi človek ni sit. Kmetje so se začeli gospodarski organizirati s snovanjem kmetijskih zadrug, Reiffeisnovih posojilnic itd.

Nekatere zadruge so res dosegle lepe vspehe. Tako se n. pr. Cvenska zadruga lahko meri z vsako drugo na celem Štajerskem. Druge zopet so začele hirati, ker se je pokazalo, da nimajo dovolj izobraženih ljudi. Nekateri so spoznali nove potrebe ter začeli prenavljati prejšnja bralna društva ter jim dajati značaj izobraževalnih društev, kjer bi se naj izobraževali posebno mladeniči za poznejši svoj poklic. Ali sila kola lomi. Pri dači nič ne čakajo. Treba bi bilo hitre odpomoči. Tu se zglašajo ptujski kramarski »Štajerc« s svojo gostobesednostjo: »Ljubi kmet,

jaz bom ti pomagal.« S to ugodno priliko je vlovil »Štajerc« veliko prej dobrih slovenskih kmetov, ki so pa prišli vsled neugodnih razmer gospodarski na kant. K temu se je pridružilo veliko drugih nezadovoljnežev, ki so se sprli kdaj s kakim odvetnikom, duhovnikom ali učiteljem. Ker je »Štajercu« veliko na tem ležeče, da bi razdražil slovenske stanovce, da bi se tako sami med seboj ugonabljali, je odprl drage volje svoje predale za različne psovke proti duhovnikom, odvetnikom itd. In tako je dobila stara nemškutarška stranka, ki jo je vodil orehovski Vračko že dolgo poprej, predno se je narodil v krošnji »Štajerc«, nove zaveznike. Ta prenovljena »Štajerc« - nemškutarška stranka je mnogo nevarnejša nego stara. Stari nemškutarji so samo po tajč guljaš hrustali pri nemški gospodi, a sicer bili le ljudje, ki so plesali, kakor so jim godli nemški škrici. A ti novi nemškutarji hočejo preplaviti vse slovensko ozemlje na Spod. Štajerskem ter izdati tujcem. V gospodarskem oziru si seveda ne bodo pomagali z nemščino; saj se nemškemu kmetu na Zgornjem in Srednjem Štajerskem ravno tako slabo godi, dasi zna dobro nemški, pač pa bodo izdali svoj materni jezik, in če bo to tako dalje šlo, bodo propadli i gospodarski in njih otroci ali vnuki bodo služili kot hlupci nemški gospodi. Tuječ se bogati s slovenskim denarjem, nakupuje slovenska posestva, zida tovarne ter si dela denar s slovenskimi žulji, a nemškutar je ves blažen, ako sme tujcu lizati pete, s katerimi ga tepta.

Ali kdor ima še kaj plemenitega slovenskega čustva, ta mora reči: »Ne, tako ne

sme več iti naprej! Slovenec mora biti na svoji zemlji svoj gospod.«

Iz tega namena se snuje za Mursko polje proti nemškutarškemu, versko, narodno in gospodarsko izdajalskemu gibanju novo društvo. To društvo bo predvsem zastopalo koristi domačega kmetijskega ljudstva. V domačem bralnem ali izobraževalnem društvu se naj kmetje posvetujejo o svojih zadevah, pri tem novem društvu pa naj razodevajo svoje težnje obširnemu občinstvu, svojim sosedom, da se lahko potem začne kaka skupna akcija za to ali ono stvar. Glede združništva bomo predvsem prosili vrle cvenske zadrugarje, da nam bodo prišli poročati. Čujemo, da ti delujejo za slovensko kmetijsko šolo na Cvenu. Mi bomo pozdravili in podpirali to misel. Vsakdo se pripravljaj za svoj poklic, le kmet bi moral za druge šole plačevati, sam pa ne bi smel imeti šole za-se; le kmečki otrok bi moral hoditi 8 let v šolo, ne da bi se kaj naučil za svoj bodoči poklic? Zato bomo govorili tudi o ljudski šoli, kako bi se dalo narediti, da bo kmečki otrok več pridobil od nje. O raznih panogah gospodarstva bomo naprosili od časa do časa po potrebi in zahtevi udov raznih govornikov-strokovnjakov.

Dalje bo skrbelo novo društvo za politično izobrazbo našega ljudstva. Če vprašamo navadnega človeka, kaj je potrebno, da bodo boljši časi, bo rekel: »Žito bi moralo biti bolj drago, in manj dače bi nam morali napisati!« To je resnica. Ali kako pridemo do tega? Zdaj ne vlada več cesar sam, ampak vlada z njim ljudstvo samo po svojih poslancih. Poslanci delajo postave, oni lahko skrb-

Listek.

Pot do sreče.

Prevel F. L.

»Ti moj ljubi Bog, da bi se vendar rana na moji nogi kmalu zacelila! S čim sem že vse mazala? Z lisičjo, zajčjo in kačjo mastjo, tavžentrože sem si že privezovala na rano! Vse sem poskusila, kar mi je kdo nasvetoval, pa vse nič ne pomaga! Obljubila sem se že Mariji v Gozdu, pa tudi ona me noče uslišati, kajti z nogo še vedno ni bolje. O moj Bog, da bi že kmalu bila rešena s tega sveta!« tako je tarnala stara ženica, ki je sedela na velikem stolu z naslonjačo.

»Ne obupajte, mati! Bog naju ne bode zapustil in Marija v Gozdu pomaga vsakemu, ki ji zaupa in prosi pomoči!« tolažila je mater hčerkica, stara okolu 20 let, ki je sedeč na stolu poleg matere šivala.

Po sobi je bilo snažno. V kotu je bil velik lesen križ, pred katerim je visel raz strop na niti bel papirnat golobček, predstavljajoč sv. Duha. Bilo je tako prijazno v sobici, da se je moralo vsakemu dopasti.

Zdaj porine deklica stol, na katerem je sedela mati, bliže okna ter reče: »Vidite, mati, tukaj počakajte, da se vrnem. Tukaj

vam ne bo dolgčas, ker lahko gledate skozi okno. Jaz pa grem h cerkvi Marije v Gozdu ter jo bom prav pristržno prosila, naj nama pomaga ter da ljubi moji mamici zdravje!«

»Prav, prav, Jelica«, pritrđi mati in sklene roki, »le pojdi k Mariji in lepo, pobožno moli. Mogoče, da Marija tvojo prošnjo usliši ter nama pomaga. Ko bi ne bila tako uboga, bi lahko poslala po zdravnika v mestu, ki bi mojo nogo gotovo ozdravil. Nimam sicer veliko zaupanja do zdravnikov, toda ta gospod je bojda jako učen. Seveda je pa tudi zelo drag in Bog ve, če gre k ubogim ljudem.«

Deklica je dala med tem robec na glavo, predpasala si drugi predpasnik, vzela rožni venec in rekla: »Tako, z Bogom, mati! Požurila se bodem, da sem kmalu zopet nazaj!« Hitela je iz hiše ter se napotila čez travnik proti griču, na katerem je stala sredi gozda majhna cerkva Matere božje sedem žalosti. Le okoli cerkvice je bila majhna planota. Blizu cerkvice je stal mogočen hrast. Deklica je brzo korakala skozi hrastov gozd navkreber. Vse je bilo mirno in tiho med temi velikani, le lahen vetrič je zibal v popoldanskem solncu ovelo listje. Ko pride deklica v cerkev, stopi k oltarju, na katerem je bila Mati božja sedem žalosti, zelo stara lesena podoba. Moder plašč in zlata krona sta bila že zelo obledela. Ove-

neli venci so kinčali cerkev in podobo Marije.

S sklenjenimi rokami in solznimi očmi je pokleknila Jelica pred oltar ter vprla zaupljivo oči v Marijo: »Sveta božja Porodnica«, molila je poluglasno, »mnogokrat sem že iskala tolažbe pri tebi in vselej sem bila potolažena. Poslušaj tudi danes milostljivo mojo prošnjo. Glej, moja mati so ubogi in bolani, jaz pa ne morem iti v službo, da bi kaj prislužila, ker jim moram streči. Potrebnovali bi zdravnika, ki bi jih ozdravil in učeni zdravnik iz mesta, ki bi lahko mater ozdravil, ne gre k ubogim ljudem, ki mu ne morejo plačati. Ljudje nama nočejo pomagati, pomagaj nama ti, mati usmiljenja!«

Glas deklice se je vedno bolj tresel in slednjič začne glasno ihteti, da ni mogla dalje govoriti. Zakrila si je obraz s predpasnikom ter si brisala solze, ki so ji tekale po lici. V svoji žalosti ni slišala šuma pri vratih in ni opazila kodraste glave mladeniča, ki jo je opazoval izza vogla.

Ko si deklica nekoliko opomore, nadaljuje svojo molitev: »Odpusti mi, milosti polna, da sem obupala. Ne zameri mi, saj hočem vedno v te zaupati in te ljubiti. Pomagaj mi tudi, da zaterem ljubezen, ki jo nosim v srcu. Saj veš, da ne smem misliti na njega, ker ne more postati nikoli moj mož. On, bogatega kmeta sin in jaz, hči

Današnji list ima „Naš Dom“ kot prilogo!

za ceno pridelkov, da se ne izkoriščajo z njimi bogati in zviti spekulanti.

Dača je lahko za kmeta nižja, toda poslanci ali vlada mora skrbeti, da se potem od drugod pokrijejo stroški države. Kmečki poslanci zato lahko zahtevajo, da se naloži večja dača bogatim kapitalistom, ki sede na svojem denarju, ne da bi kaj ali veliko dali od svojih obresti za državne stroške. Seveda pri tem kmečki poslanci ne dobijo lahko večine, ker so si bogataši poskrbeli, da imajo dosti svojih poslancev. Tu treba zahtevati za kmečko ljudstvo več poslancev. Pa že zdaj bi imeli poslanci, ki zastopajo poljedelce, precejšno moč, ako bi bili edini v držav. zboru in ne bi bili ločeni po narodnostih ali drugih ozirih. Zato bo naše društvo za zjedinenje poljedelskih zastopnikov, naj si bo ta Nemeč, Čeh ali Poljak itd. S tem naše društvo pokaže, da ne sovražimo nobene narodnosti, tudi Nemecev ne, kar nam nemškutarji očitajo.

Ali v drugem oziru bomo odbijali z vso skrajno odločnostjo vsak napad na našo narodnost. To je zlasti zdaj potrebno, ko hočejo »lerpajbi« ptujskih kramarjev izdati svoj narod, dasi pravijo in dajejo pred cerkvijo oznanjevati, da niso nemčurji. Ravno to je nevarno za naš narodni obstoj, ker ti potuhnjenci pravijo, da so Slovenci. Ravno tako pravijo Mažaroni s svojim bivšim Hedervaryjem - vsepokvarijem, da so Hrvati ter nazivljajo svojo stranko »narodno stranko«. In ravno tako je nasvetoval zdaj nemški listič v Celju, »Deutsche Wacht«, rekoč, naj se ljudje okoli »Štajerca« imenujejo »slovenska ljudska stranka«.

Takim Slovincem bomo skušali s pomočjo narodno probujene mladine do dobra posvetiti, da bo prišel naroden plevel tje, kamor spada, na gnoj. Kar se pa tiče te »ljudske« stranke, pa omenimo, da ima v našem narečju beseda ljudski (ludski) pomen tuj; ta ljudska stranka bo torej za nas tuja ali ptuja ali ptujka stranka, kar je v resnici.

Končno še omenimo, da bo novo društvo imelo na čelu tudi ime katoliško. Mi ne bomo poznali nikake omahljivosti, ne v gospodarskem, ne v narodnem oziru, a tudi v verskem oziru ostanemo »mož jeklen«. »Štajerčevi« »lerpajbi« nimajo drugega dela, kakor zbadati duhovnike in smešiti vero. Ako je kateri duhovnik nevreden v svojem poklicu, naj se obsodi, ako v politiki dobro ne dela, naj se obsodi, ako v gospodarskem oziru kmetu dobro ne svetuje, naj se obsodi. Toda pri tem nam mora sveta ostati katoliška cerkev, ne smejo se smešiti njene naredbe in njeni služabniki kot taki. Mi ostanemo pri veri očetov; naj drugi iščejo novih ver, mi

imamo drugih skrbi dovolj; toda v verskem oziru hočemo imeti mir vesti, ki ga zadobimo v naši sveti veri, po kateri hočemo živeti, z njeno tolažbo se boriti v tem življenju, da bomo smeli pričakovati lepšega življenja onkraj groba.

To so vodilne misli, s katerimi bomo skušali zadostiti novim potrebam in novemu času, da si ohrani Mursko polje svojo staro slavo in ne pride v last oholemu tujcu, ki vzdiguje že mogočno svojo glavo na obeh koncih Murskega polja. Svoj sedež bo imelo novo društvo v središču Murskega polja, pri Sv. Križu, kjer so prvi narodni mučeniki, ki so bili kaznovani zato, da so zadali orehovskemu Vračku prvi udarec, ko so ga v Bučevcih posadili iz zborovalne sobe na cesto.

»Štajerc« nam veliko škoduje, a nekaj nam tudi koristi; on nam je ustanovil list »Naš Dom« s 16.000 naročniki, on je pospeševal mladeniško gibanje in povzročil, da se je začel bitti odložen gospodarski in narodni boj na vsej črti. Odpor proti delovanju »Štajerca« naj dobi tudi krepek odmev v novem društvu; in novi narodni ogenj, ki se opazuje po celem slovenskem Štajerju, bodisi pri naših slovenskih listih mariborskih in celjski »Domovini«, bodisi pri narodnih govornikih, starejših in novih, ta ogenj naj vsplamti tudi v novem društvu, da bomo našemu narodnemu nasprotniku lahko rekli: Mi vstajamo, a vas je strah!

Politični ogled.

Mladeniške družbe na Nemškem. Na Nemškem je sedaj kakih 800 do 900 mladeniških družb, ki imajo kakih 150.000 do 200.000 članov. Vsi predsedniki mladeniških družb ene škofije imajo svojega škofijskega voditelja, kateri skrbi, da se taka društva, enkrat ustanovljena, tudi dobro vodijo. Katoliški izobraženci, odvetniki, zdravniki, uradniki, vedno bolj spoznavajo splošno korist teh društev in tudi kažejo voljo pri njih sodelovati ter jih podpirati s svetom in dejanjem v korist mladini. Pri nas je seveda drugače, kajti glasilo celjskih prvakov je že začelo, četudi še prikrito, nasprotovati mladeniškem gibanju.

Grof Khuen Hedervary je na Ogrskem že dogospodaril. Njegov prijatelj, reški guverner Szapary, je z denarjem hotel podkupiti obstrukcijo v ogrskem držav. zboru. To je prišlo na svetlo in srd obstrukcije se je s podvojeno silo obrnil proti Khuenu. Ta je uvidel, da je postal nemogoč in izročil je

cesarju ostavko celega kabineta, katera je bila tudi sprejeta.

Splošna vstaja v Makedoniji. Osrednji ustaški odbor je sklenil dne 2. avg., da se začne v okraju Monastir splošna ustaja. V ta namen se trgajo brzojavne žice, se podirajo mostovi ter pokončavajo žetve na polju, da bo prebivalstvo tembolj pripravljeno slediti vstašem v boj.

Politika srbskega kralja. Te dni je imel tajnik srbskega kralja, Nenadovič, ko se je mudil na Dunaju, pogovor z neko politično osebo. Nenadovič je rekel, da novi srbski kralj glede zunanje politike ne pozna zvijač, ampak le odkritosrčnost. Svojo notranjo politiko pa hoče uravnati tako, da se v Srbiji prej ko prej pozabi preteklost. Zaradi dogodkov v Makedoniji se ni bati, da bi prišlo med Srbijo in Bolgarijo do preprirov, ker hoče novi kralj v miru živeti z bratskim bolgarskim narodom. Kraljeve simpatije do vseh Jugoslovanov so temu porok. Z Avstrijo želi novi kralj živeti v prijateljskih odnosajih, nikdar pa ne bode pozabil na hvaležnost, ki jo je dolžna Srbija Rusiji ter na bratske vezi, ki spajajo te dve državi.

Umor ruskega konzula v Monastiru. V soboto zjutraj se je vračal ruski konzul Roskowsky s sprehoda v mesto Monastir. Ko je šel mimo turške straže, ki je bila nastavljena pri uhodu v mesto, zapazil je, da ga vojak, ki je bil na straži, grdo gleda. Roskowsky se je približal vojaku ter ga vprašal, zakaj ga ne pozdravi, t. j. zakaj mu ne izkaže pristojne mu časti. Vojak pa, mesto da bi kaj odgovoril, pomeri s puško na konzula ter ga ustrelil. Roskowsky je ostal takoj mrtev. Torej vedno lepše! Ako pojde to tako dalje, postreljali bodo turški vojaki vse ruske konzule na Balkanu. In Rusija naj bi k vsemu temu držala roke križem in molčala? Seveda so začeli Rusiji sovražni listi turškega vojaka opravičevati s tem, da pišejo, da je konzul Roskowsky na očividni način podpiral ustajo v monastirskem vilajetu, ki je postala zadnje dni splošna in ki se je razširila tudi na solunski vilajet.

Dopisi.

Iz Cirkove. Ptujski »Štajerc«, po domače »giftna krota« je zares list, v katerem lahko vsak neumnež prodaja svojo budalost. Tudi neki dopisun iz Cirkove se je začel posluževati te redke priložnosti. Tako je v predzadnji številki »Štajerca« ta dopisun (ki ga pa dobro poznamo) zopet napadel našega gospoda kaplana. Nimam namena zagovarjati

uboge kočarice. Prosi tudi pri Bogu za njega, da se poboljša in začne drugače živeti. Kajti on povzročuje s svojim življenjem svojim dobrim starišem mnogo žalosti in skrbi. Saj veš, da njegovo srce ni slabo, samo lahko misljen je, nekoliko prevzet in preveč razposajen. Ljuba mati, ti, ki vidiš v moje srce, veš, da mislim — Vršnikovega Dragomira.«

Ta trenutek zasliši deklica pri vratih šum. Prestrašena obrne glavo in vsklikne: »Moj Bog, če je kdo poslušal, kar sem govorila!« Hitro skoči kvišku ter hiti h cerkvenimi vrati. Toda zunaj ni bilo žive duše, čeravno je gledala skrbno na vse strani.

»Gotovo sem se motila«, oddahne si deklica. »Ljubo bi mi ne bilo, če bi bil kdo slišal.«

Vrne se torej nazaj v kapelo ter se po kratki molitvi napoti proti domu. Solnce se je že bližalo proti zatonu, ko se je bližala domači hišici. Že pri durih sliši vsklrike veselja. »Kaj se je le pripetilo«, misli si deklica ter stopi hitro v sobo. Pa kakor okamenela obstoji. Mati je sedela s sklenjenimi rokami pri mizi ter zrla s smehljajočim obrazom na mizo, kjer so ležali zlati in srebrnjaki. »O sveta Mati božja«, je šepetala, »kako se to sveti in blišči! Človek bi kar pamet zgubil; Jelica, poglej! To nama je poslala Marija! Tvoja molitev je bila vendar uslišana! Od

samega veselja se mi kar moti v glavi!«

»Za božjo voljo, mati!« zakliče zdaj deklica, »kje ste pa dobili toliko denarja?«

»Mati božja«, je odgovorila starka, »Mati božja je vrgla denar skozi okno. Jeli, ti se čudiš? Je pa tudi čudež! Ko sem tako sedela pri oknu in prav pridno molila rožni venec, mi pade nakrat tale mošnja v krilo. Tako sem se prestrašila, da se nisem mogla niti ganiti. Ko sem si nekoliko opomogla, sem odprla mošnjo in iz nje so padli ti-le zlati in srebrnjaki — cel kup! Kolikor hitro sem le mogla, sem vstala in šla k oknu, da vidim, kdo mi je vrgel denar. Toda nikjer ni bilo ne duha ne sluha o kakem živem bitju. Pa saj tudi živemu človeku ne bo prišlo na misel, da bi šel tujim ljudem metat denar skozi okno. Človeku ne bo kaj takega v glavo padlo! Mati božja je bila, ona nama je pomagala iz revščine.«

S sklenjenimi rokami vsedla se je Jelica na klop rekoč: »To je veliko denarja! Krivičen mislim da ne bo...«

»Kaj ti v glavo ne pade!« se zavzame mati, »krivičen denar?« Misliš, da je kakšen tat to storil! Le brez skrbi bodi! In od kakšnega hudobnega sovražnika tudi ni! Tak človek ne bo tako radodaren. Za vse slučaje sem pa poškopila denar z blagoslovljeno vodo in križ naredila čezenj. Denar obdržim,

ti pravim, kajti Bog nama ga je namenil. Rabim ga pa tudi! Saj je več kakor sto goldinarjev. Zdaj pa že lahko pošljem po zdravnika. Danes je sicer že prepozno, da bi šla v mesto, pa jutri za rano se odpraviš. Mogoče, da ne bo preveč računal, ko bode videl, da sem uboga. Zdaj pa hitro skuhaj večerjo, potem pa moliva rožni venec na čast Mariji, ki je naju uslišala. Danes greš kmalu spat, da se jutri zgodaj podaš na pot. Ne vem, tako lahko mi je pri srcu. Zdi se mi, da sem že na pol zdrava.«

Drugo jutro, ko se je mislila Jelica ravnokar napotiti v mesto, se pripelje po cesti kočija ter postoji pred hišo. Iz kočije skoči črno oblečen gospod ter se poda naravnost v hišo. Ne da bi potrkal, stopi v sobo.

»Dobro jutro! Ali ste vi vdova Poljančeva?« vpraša starko, ki ga je gledala z odprtimi usti. »Jaz sem zdravnik iz mesta. Prišel sem gledat, kaj je z vašo nogo. Pokažite!«

Starka je bila od samega presenečenja popolnoma zmedena. »Kako je to mogoče?« vsklikne slednjič. »Ravno sem hotela poslati hčerko po vas! Prosim, gospod doktor, povejte mi, kdo vas je k meni poslal?«

(Dalje sledi.)

g. kaplana, znal se bo že sam, a tega dopisuna, ki ni niti toliko vreden, da bi mu pljunil v obraz, moram pokrtačiti da si bo zapomnil. Ko je še ta »Štajerčev« dopisnik dvomil o resničnosti »Štajerčevega« kvakanja, je še imel vsaj nekaj pameti, mnogo že tudi ne več, ker ni bil trdno prepričan o lažnjivosti »giftne krote«; a zdaj, ko je začel celo sam prodajati svojo domišljavo modrost v Štajerčevih jaslih, zdaj je pokazal svojo stransko neumnost in zabitost. Gosp. kaplana na pr. imenuje: »Krasen vzor pravega klerikalčeka«. Potemtakem se ti šteješ seveda med liberalce. Moj ljubi dopisunček, stavi svojo glavo, da ne veš, kaj je klerikalizem in kaj liberalizem. Ako bi te vprašal po pomenu teh besed, bi me gotovo gledal kakor bik nova vrata. Torej ne kvasi nekaj, česar sam ne razumeš! Že s tem, da dopisuješ »Štajercu«, si pokazal, da si postal izdajalec slovenskega naroda, odpadnik, nemčur! Fej te bodi! Moral si že poprej vedeti, da »Štajerc« kakor kak pes, ki ne ve, kako bi drugače pokazal da je tudi na svetu, oblaja vse, kar je odločno slovenskega. Nemca ali bolje rečeno nemčurja se nikdar ne dotakne. Da svari gospod kaplan mladino pred čitanjem »Štajerca«, ima čisto prav; naj že v mladosti spozna volka v ovčji obleki, da se ga bo pozneje lažje ubranila. To je celo njegova dolžnost kot dušnega pastirja, da opozarja mladino na nevarnosti, ki ji pretijo. Da je gospod kaplan nasprotnik tistega neumnega lišpanja, bo tudi odobral vsak pameten človek, ti, dopisnik, seveda ne, ker si tako neumen. Le čakaj, dopisunček, ko odrastejo tvoji otroci, se boš še že praskal za ušesi! Primi se za svoj umazani jezik, bodi tiho in pomisli malo, da ti tudi nisi vzgled dobrega katoličana. Da je gospod kaplan šiba za »Štajerca« in njegove prifrknjence, že verjamem. Bog daj le še mnogo takih in še hujših šib! Kakor si ti, dopisun, gospod svojega časa, tako tudi vsak drugi človek, torej te čisto nič ne briga, kaj dela gospod kaplan v svojih urah! Da pa ljudstvo toliko greha stori, je kriva le ta umazana »giftna krota«, ta »Štajerc«, ki vlačí v blato vse, kar ni tako umazano kakor on sam! Gosp. kaplanu pa kličemo: Le po »Štajercu« in njegovih podrepnikih, ne nehajte jih šibati, dokler se ne spametujejo! Ti, dopisun pa imaš najmanj pravico dajati komu dobre nasvete ali pa kar komandirati gospodu kaplanu, naj nas zapusti! Smo še drugi tudi tu! Ako se pa, dragi dopisunček, ne boš poboljšal ali pa za vselej umolknil, priobčil bom jaz prihodnjič o tebi nekaj tako zanimivega, da ti bodo od straha lasje vstajali in da si boš od same jeze odgriznil tisti svoj umazani jezik! Do tedaj pa zdravo!

Zavednejši župljan.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Slavno uredništvo naj blagovoli z ozirom na dopis v št. 31. z dne 30. julija 1903 pod naslovom: »Sv. Trojica v Slov. gor. (Novi krajni šolski svet)« na znanje vzeti ter v jedni prihodnjih številkih objaviti, da jaz podpisani Anton Vogrin, kmet v Porčiču, pri zadnji volitvi načelnika ter namestnika v krajni šolski svet pri Sv. Trojici dne 12. julija t. l. nisem volil nasprotno — ampak volil sem — po svojem premisleku — narodnega moža in kmeta v Gor. Verjanah Matevža Ploja. Dostavljam še, da sem imenovanega, ker ni dobil dosti glasov kot načelnik, volil za namestnika, kar se lahko razvidi iz dotičnih, lastnoročno od mene pisanih volilnih listkov. Dopisnik o vsej zadevi ni bil dobro podučen ali pa goji proti meni morebiti kako osebno mržnjo. — Z odličnim spoštovanjem Ant. Vogrin.

Krapina. (Kneippovo kopališče) v Krapini obiskalo je do sedaj čez 200 gostov in če se pomisli, da je bilo kopališče otvorjeno še-le početkom meseca julija, je vendar dosedanjí vspeh jako povoljen. — Med drugimi gosti so tudi rektor magnifikus g. Vekoslav Klaič, državni poslanec gospod Vekoslav Špinčič, prečast. gosp. Ivan Talois,

kanonik iz Dubrovnika, vseučiliški profesor g. Bauer iz Zagreba in mnogi drugi odlični gosti. Dne 2. t. m. je bila veselica v kopališčnem parku v Dolcu, pri kateri priliki je tukajšno tamburaško in pevsko društvo uprizorilo opereto »Matek i Janica«, ki je izpala na občno zadovoljnost. Bili so prisotni tudi tamburaši iz Vukovara, kateri so odigrali in odpeli poslancu Špinčiču pri njegovi mizi dve hrvatski pesmi, na kar se je on globoko ginjen med klici »živio Špinčič« zahvalil, naglasivši osobito da je tu našel pravo slovensko zavest, na kar je zopet iz tisoč grl zavril klic »živio Špinčič«. Zvečer zažgal se je umeten ogenj, na kar se je pričela prav živahna zabava. S tem smo zaključili našo zabavo s željo, da nam slavno kopališčno ravnateljstvo priredi še več takih izvanrednih užitkov. J. B.

Iz jugoslovanske Bosne. Z veliko hvaležnostjo sprejeli smo prvi blagodušni milodar 50 kron iz Selnice ob Dravi po velečastitem gospodu Tomažu Mraz, nadžupniku tam v pokoju, za prepotrebno novo krščansko katol. cerkveno napravo, filijalno cerkev bl. device Marije naše ljube Gospe in vedne pomočnice pri mestu Kozarac, v jugoslovanski Bosni in za tamkajšno lurdsko votlino ter kip Brezmadežne, sličen po lurdski prikazni. Bog stoterno poplačaj! Naša ljuba Gospa in vedna pomočnica obilno pomagaj za ta milodar krščanske slovanske ljubezni! — Rimo-katolički župni urad sv. Josipa u Prijedoru, dne 4. avgusta 1903. — Fr. Ante Babič, dekan i župnik.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Shod volilcev v Majšpergu pri Črni gori se vrši v nedeljo, dne 16. avgusta t. l. popoldne ob 3. uri, in sicer v stari šoli (hiša g. J. Turkuš). Poročata gg. poslanca dr. Ploj in dr. Jurčiča. Pridite, slovenski zborovalci!

Shod volilcev v ormoškem okraju. Dne 30. avgusta ob 3. uri popoldne se vrši v gostilni g. Alojzija Dolinšek pri Sv. Lenartu nad Veliko Nedeljo shod volilcev, na katerem poročata državni poslanec dr. Miroslav Ploj in deželni poslanec Ivan Kočevar o svojem delovanju.

Političen shod na Spodnji Polskavi se ne vrši kakor se je zadnjič poročalo dne 16. avgusta, ampak teden pozneje, to je v nedeljo, dne 23. avgusta. Zanimanje za shod raste in pričakovati je obilne udeležbe. Natančnejši spored še priobčimo prihodnjič.

Shod volilcev v Prevorji. V nedeljo, dne 16. avgusta popoldne po večernicah ob pol 4. uri zborovalo bo kozjansko politično društvo pri Sv. Ani na Prevorji. Pri tej priložnosti poročal bo naš poslanec gosp. Jož. Žičkar in nastopilo bo tudi več govornikov. Zborovanje našega društva vrši se prvokrat na Prevorji, zato se pričakuje prav obilna vdeležba, h kateri tudi vabi zavedne Prevorjane in sosede — odbor.

Politični shod pri Sv. Petru pri Mariboru. Izmed vseh shodov, katere je v zadnjem času priredilo »Slovensko društvo«, je bil najboljši obiskani škod pri Sv. Petru zadnje nedelje, dne 2. avg. v narodni gostilni g. Muršeca. Slava vedno zavednim Šentpeterčanom! Shodu je predsedoval odbornik »Sl. društva« g. Alojzij Velebil. Prvi govornik g. dr. Rad. Pipuš je govoril o političnih pravicah državljanov in o slovenskih političnih zahtevah. Odvetnik g. dr. Iv. Glaser je razlagal narodnogospodarske težnje slovenskega kmetijskega ljudstva, prof. g. dr. Karol

Glaser je govoril o napredovanju nemštva proti slovanskemu jugu, posestnik g. Jožef Lorber pa se je pritoževal, kako malo skrbi nemški deželni odbor za slovenske vinogradnike. Nato so se sprejele enoglasno naslednje resolucije:

Na shodu »Slovenskega društva« dne 9. avgusta 1903 zbrani zborovalci zahtevajo,

1. da se upelje splošna, enaka in neposredna volilna pravica za okrajne zastope, deželni zbor in državni zbor, kot edino sredstvo, ki more našo državo rešiti iz sedajšnjih žalostnih razmer;

2. da se ustanovi njihovemu številu primerno število srednjih kmetijskih in drugih strokovnih šol s slovenskim učnim jezikom na Štajerskem;

3. da se gospodarske težnje štajerskih Slovencev podpirajo z enakimi sredstvi in v isti meri kakor na Srednjem in Gornjem Štajerskem;

4. da se Avstrija carinsko loči od Ogrske;

5. da se nastavlja na Slovenskem Štajerskem le taki uradniki, ki so že pred vstopom v javno službo popolnoma zmožni slovenskega jezika;

6. Isti zborovalci obsojajo pisavo štajerskih nemških listov, ki zasramujejo in obrekujejo slovensko ljudstvo ter netijo sovražstvo proti njemu. — Isti zborovalci pa obžalujejo tudi nerazumljivo prizanesljivost javnih uradov proti tej pisavi, in sklenejo povsod delovati na to, da bo slovensko ljudstvo na to pisavo odgovorilo z izvrševanjem gesla: »Svoji k svojim«.

Po shodu, ki ga je zaključil z vsodbudnimi besedami predsednik g. Velebil, začela se je prosta zabava, pri kateri je nastopil dobro izurjeni domači tamburaški zbor.

Zborovanje katoliško-političnega društva »Sava« pri g. Martinu Pajdaš, županu v Pohancih dne 9. avgusta, se je dobro obneslo. Zanimivi govori došli govornikov so vzbudili pri poslušalcih zanimanje za politično delovanje in so bili z veliko pohvalo sprejeti. Sprejelo se je mnogo resolucij, v katerih se zborovalci pritožujejo proti mnogim krivicam, katere so se tudi njim povzročevale. Shod je bil zaključen z živijo-klici na presvitl. cesarja, na novega sv. Očeta, ki so bili ravno isti dan kronani, in na velezaslužnega gosp. Jožefa Žičkar, predsednika »Sava« in prireditelja shoda. Več o tem zanimivem shodu v prihodnji številki.

Osebnosti. C. kr. okrajni komisar Walter grof Attems pri okraj. glavarstvu v Celju je prestavljen k okrajnemu glavarstvu v Gradec. Na njegovo mesto pride v Celje c. kr. okrajni nadkomisar Ervin Prah pl. Thalfeld.

Umrl je gosp. Ivan Schiffrer, c. kr. poštni kontrolor v Mariboru, zelo priljubljen v vseh narodnih krogih. Rodom je bil Ljubljčan; kako vnet in skrben je moral njegov oče biti, je razvidno iz tega, da je dal študirati vseh šest svojih sinov; izmed njih so sedaj trije duhovniki, P. Jožef in P. Bolfenk sta redovnika v samostanu Rajn poleg Gradca, jeden brat, Gustav, je župnik v Borovnici na Kranjskem; eden je vojaški zdravnik in eden poštni uradnik. Lep vzgled dobre vzgoje marljivih otrok! Pogreb je bil zelo lep, vdeležili so se ga skoro vsi poštni uradniki in uslužbenci ter velika množica vdanih prijateljev pokojnikovih.

Iz šole. Definitivna učiteljica v Polhovem gradu gđ. Roza Pirkovič je imenovana za učiteljico v Ljubečnem na Štajerskem. Nadučiteljcem so imenovani gg.: Simon Bezjak pri Sv. Tomažu, Rudolf Kočmut od Sv. Vida pri Ptujju na šoli pri Sv. Barbari v Halozah, Ivan Šerbak iz Kostrivnice pri Sv. Martinu na Pohorju in Matevž Dedič v Bočni pri Gornjem gradu. Stalni učitelji so postali gg.: Iv. Mohorko od Sv. Jurija pri Rogatecu v St. Janez nad Muto, Avgust Lah od Sv. Antona v Sl. gor. na novi štirirazrednici v Ljubečnem pri Celju. Stalna učiteljica je postala

gdč. Karolina Kranjc v Selih pri Sv. Barbari v Halozah.

Mariborske novice. V petek, 7. t. m. se je ustrelil pri mariborskem brodu 22 letni pekovski pomočnik Bogumir Krajnc iz Ptuja. Zvalil se je ves krvav v Dravo ter izginil v valovih. Vzrok samomora je bolezen. — Zaprlji so 10. t. m. delavca Franca Terška iz Cirkovc zaradi prestopka npravnosti. — Dne 10. t. m. so prišle v Maribor baterije 1. in 2. 3. topničarskega polka, ki so na potu iz Krškega od strelnih vaj. — Minolo soboto se je skrtil 17 letni Martin Medved od Sv. Lovrenca na Drav. polju, ki je hlapec pri tukajšnjemu trgovcu Fr. Vivoda, v trgovini svojega gospoda ter se pustil čez noč v prodajalnico zapreti. Po noči je odprl vse blagajne v trgovini ter vzel iz njih okoli 850 K. Vlomil je tudi v dotikajočo se prodajalnico z železnino, trgovca Prsteca ter tam ukradel iz miznice 48 K. Velike železne blagajne ni mogel odpreti. Ko so zjutraj prodajalno odprli, se je Medved skrtil ter se izmuznil iz trgovine. Šel je v mestni vrt ter tam zakopal ukradeni denar, potem se je pa podal v trgovino. Policija je prišla kmalu tatu na sled, kateri je pri zaslišanju tudi slednjič vse obstal. — V torek, dne 11. t. m. je udaril konj hlapca pri požarni brambi, Jožefa Čeluga, tako močno s kopitom po spodnji čeljusti, da mu je prebil celo čeljust.

Ogenj. Požari se zadnji čas na Spod. Štajerskem strahovito množe. Navadno pa so vzrok otroci, na katere se premalo pazi. Posebno se otroci radi igrajo z žveplenkami, s katerimi nepazljivo ravnaajo ter povzročijo nesrečo in bedo. Mi opozarjamo stariše naj pazijo na otroke, saj je to njim samim v hasek. — V L a h o n š a k u je zgorelo 2. avgusta gospodarsko poslopje in hiša. Zažgali so otroci. Škode je okoli 2600 kron. — V petek, dne 7. t. m. je začelo goreti veliko drevo v betnavskem gozdu pri Mariboru. Mariborska požarna bramba je kmalo pogasila ogenj. — V Konjicah je pogorel v soboto, dne 8. t. m. okoli 10. ure zvečer kozolec g. Vesenšek. Vnelo se je tudi gospod. poslopje, ki je kmalu do tal pogorelo. — V pondeljek, dne 10. t. m. zvečer je tresčilo v hlev račke grajščine, ki je bil takoj v plamenu. Komaj so rešili živino, vse drugo je zgorelo.

Trtna uš v mariborskem okraju se je dognala v sledečih krajih: Gabernik, Oglenšak, Gor. Polskava, Šmicberg, Tinje, Andrenci, Cerkevnik, Smolinci, Župetinci in Cogetinci. Na sumu, da so okuženi na trtni uši, so sledeči kraji: Bukovje, Zg. Bistrica, Kalše, Žablek, Zg. Loznica, Sv. Martin na Pohorju, Spod. Novaves, Osel, Pokošje, Poljčane, Rittersberg, Šentovec, Stansko in Studenice. K okuženim krajem se tudi prištevajo kraji: Slov. Bistrica, Fram, Smrečno, Vojtina in Cigonci. Izvoz trt iz političnega okraja Maribor je torej prepovedan.

Lintvert na slovenski zemlji. Piše se nam: Strašno ga je gledati! Dolgi rep je zvit v par kolobarjev, ušesi stojita napeti po koncu, z zadnjim delom telesa se opira na tla, sprednji del pa je visoko zravnano. Žrelo mu je odprto, ostri ter dolgi zobje se svetijo, in v žrelu — oh groza — mu tiči mož, katerega je že polovica izginila v nenasitljivem goltancu, a druga polovica bo izginila že v prihodnjem trenutku. Zaman zvija mož roke, zaman obupno kremži svoj obraz — mož je izgubljen. Ta grozen lintvert se nahaja tik Cmureka, na slovenskem obrežju Mure. Toda ne ustrašite se, gospod urednik! Zmaj ni živ, ampak zmaj in njegova žrtev sta le vklesana v kamen, ki je vzdian v nekem hlevu malodane nasproti cmureškemu mostu ob cesti. Naznanili smo vam to, da opozorite na ta spomenik našega bajeslovja slovensko »Zgodovinsko društvo«, nemara se mu posreči, dobiti strašnega lintverta v svojo posest.

Nesreče. O nesreči v L u č a h, o kateri smo pisali v predzadnji številki, se nam poroča:

Cela reč je bila tako: On je že šel četrtokrat na naš zvonik, enkrat pred enim tednom o polnoči in si je prižigal luč. Zdaj pa je stopil na petelina in je bil višji kakor magnet, kateri se mu je izdril. Poprej, ko je nesel zastavo se mu ni nič zgodilo. Ni pa res, da je bila slovesnost drvarjev kaj kriva, — lesnih trgovcev v Lučah ni — ker ga ni od teh nihče nagovarjal temveč le odgovarjal iti na zvonik. Toliko resnici na ljubo. — Pri podiranju gostilne Karničnik v Slovenjgradcu je vdaril lesen hlod delavca Ant. Cveteršnik iz Starega trga tako močno po glavi, da se je zgrudil ves krvav na tla. Nesrečenežu so se pretresli možgani in bode težko okreval.

Predavanja o severnem tečaju. G. inženjer Lupša bode, kakor se od kompetentne strani poroča, imel tekom letošnje jeseni v različnih krajih Avstrije, torej tudi pri nas na Slovenskem različna predavanja o zasledovanju v severno-tečajnih pokrajinah ter nam bode pri tem tudi natančneje razjasnil lastni projekt, o katerem smo že nekoliko slišali in katerega je izdelal po večletnem neutrudnem študiranju razmer, ki vladajo na severnem tečaju. Želeti bi bilo, da bi si ta izborna ideja pridobila pred vsem simpatijo pri našem narodu!

Zaključek šolskega leta na Spod. Štajerskem. V celjskem šolskem okraju (Gornjigrad in sosedne šole) bodo letos šolsko leto zaključili 14 dni kasneje, t. j. še-le 15. septembra, ker so zaradi bolezni med šolsko mladino 14 dni s poukom prenehali.

Zaloga duhana v Ljutomeru. Dne 1. septemb. se vrši pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Mariboru konkurenčna obravnava za oddajo podzaloge duhana v Ljutomeru. Dotične ponudbe se naj vposljejo predsedniku c. kr. finančnega ravnateljstva v Mariboru do zgoraj omenjenega dne. Varščina znaša 320 K.

Ptujske novice. Dne 5. avg. so zaprli dninarja A. Podhostnika iz Borla, ker je ukradel zavitek razglednic. — Vsled javnega nasilstva je bil aretiran pekovski pomočnik Jak. Praprotnik iz Piršenc. — Zavoljo prestopka zoper npravnost so zaprli Janeza Rodošek iz Dolene in Janeza Šoštar iz Slap.

Sv. Urban nad Ptujem. Dobil sem slučajno v roke pismo od tukajšnjega občinskega urada. Na moje veliko presenečenje bilo je v nemščini pisano ter ponosno pritišljen nemški pečat: »Gem.-amt St. Urbani«. Ne vem, kako more trpeti tuk. obč. odbor tako neumestnost in ne odpravi take nepostavnosti na Slovenskem. Občinski odbor opozarjam, naj se že briga za novo volitev župana. Čas je že, da poizveste, kaj je iz županovega rekurza o odborovi volitvi iz leta 1901. Izvolite si slovenskega moža za župana, da bode izginil nemški pečat. Toraj pozor! — Še nekaj! Nekatero bližnje občine imajo še zmiraj svoje nemške pečate, te so: Gemeindeamt Hirschendorf, Ločičdorf, Wischberg ter jih ponosno pritiskajo na službene zavitke, čeravno imajo slovenske župane. Tem občinam, kakor tudi naši svetujem, da to kmalo odpravijo. Ako dobi kaka oseba, ki ne pozna naših razmer, taka nemška pisma in ravno taki pečat v roke, si lahko misli, da so te občine Bog ve kje na Prajzovskem.

Iz Ormoža poslavljali so se po velikem trgu grede, v petek popoldne 7. t. m., c. kr. žandarji z glasnimi »heil« klici! Bili so to žandarji, poslani iz raznih krajev v Ormož, da bi branili trepetajoče ormoške nemčurje in nemčurke pred kruto zatiranimi, prisiljeno nezadovoljnimi dragimi nam sosedi brati Hrvati. So-li ti heilovski c. kr. žandarji bili avstro-ogrski c. kr. žandarji — to nam pa ni znano.

Utonil je dne 3. t. m. pri mlinu Jož. Strajnsak v Rihtarovcih 12 letni viničarski sin Jakob Mulec iz Zgor. Škocijana. Nesel je vrečo z otrobi, pri tem je zgubil na brvi ravnotežje ter padel v Muro. Mlinar Ludovik Mir je sicer skočil za njim, toda vsled deroče vode ga ni mogel rešiti. Dne 4. t. mes. so

potegnili truplo v občini Hrastje-Muta iz vode ter ga prepeljali v mrtvašnico v Kapelah.

Mrtvo truplo so našli v Savi pri Čatežu v pondeljek, dne 3. avg. Po obleki je soditi, da je truplo kakega kolesarja ali turista.

Sv. Lovrenc na Drav. polju. Že več let je bila splošna želja, da bi se tudi pri nas ustanovilo društvo prostovoljne požarne brambe. Sedaj je vendar enkrat do resnice. Dne 19. julija t. l. so se pravila prostovoljne požarne brambe od občinskega odbora potrdila in se c. kr. namestniji v odobrenje predložila. Bog daj temu društvu pravo edinost in zastopnost!

Iz Slov. Bistrice. Na pročelju novega sodnijskega poslopja se širi samo nemški napis, kateri je pod cesarskim orlom v zidovje vrezan in se glasi: K. k. B e z i r k s g e r i c h t u. S t e u e r a m t. Napis že sam na sebi ni umesten, ker je dosedaj bila davkarija ravno tako c. kr. urad, kakor okrajna sodnija in ker bode razun teh dveh uradov tudi c. kr. finančna straža se nastanila v novem poslopju. Odločno pa se moramo proti temu upirati, da bi se s takim napisom pritisnil c. kr. državnemu poslopju nemški značaj; slovenjebistriški okraj je pretežno slovenski, in imamo vsled tega pravico zahtevati, da bodo vsi napisi tudi na novem sodnijskem poslopju dvojezični in v enaki obliki. Zatorej proč s takim napisom, ki se ne strinja z lepočutjem in ki žali večino prebivalstva.

Umrl je v Laškem hišni posestnik Jožef Presiček v 54. letu.

Za tretje porotno zasedanje v Celju je imenovan za predsednika porotnega sodišča deželnosodni svetnik Jožef Reitter in kot njegova namestnika deželnosodna svetnika Štefan Katzianschitz (beri: Kacijančič) in Ljudovik Perko.

Izžrebani porotniki pri mariborskem porotnem sodišču za III. porotno zasedanje: Glavni porotniki: Friderik Jauk jun., gostilničar; Frangeš Jožef, gostilničar; Andrašič Janez, trgovec; Lorbek Mih., hišni posestnik; Kraner Janez, hišni posestnik; Bregar Mihael, knjigovodja; Blaschitz Nikolaj, hišni posestnik; Kržiček Karol, hišni posest.; vsi v Mariboru; Murko Karl, posest. v Bišu; Lešnik Ludvik, posest. v Št. Ilju v Slov. gor.; Pinterič Janez, posestnik v Rušah; Zamolo Jernej, trgovec v Framu; Vakaj Franc, posestnik v Mučni; Polič Matija, posestnik pri Sv. Lenartu; Mihelič Jožef, posestnik pri Sv. Lovrencu; Franc Zweifler, ravnatelj vino-rejske šole v Karčovin; Mayer Jožef, posest. v Zgor. Sv. Kunigundi; Šantl Anton, veleposestnik v Gor. Šentjakobskem dolu; Mavrič Alojz, posestnik v Vertičkem vrhu; Mauretter Henrik, trgovec; Macun Jakob, posestnik opekarne; Strohmaier Janez, vrvar; Rosman Ignac, posestnik in Fürst Jožef, posestnik; vsi v Ptuj; Karl Kopic, trgovec v Slovenski Bistrici; Dirmayer Otmar, trgovec in dr. Omulec Ivan, odvetnik v Ormožu; Korman Peter, posestnik v Činžatu; Kafi Anton, zidarski mojster v Vuzenici; Goliat Anton, posestnik v Cirkovcah; dr. Karol Grosman, odvetnik; Huber Oto, posestnik; Holler Ign., obč. tajnik; Misja Anton, posojilniški tajnik; vsi v Ljutomeru; Polejšer Jakob, usnjarski mojster v Spod. Bregu; Zadravec Jakob, posestnik paromlina v Središču. Kot namestniki: Albin Pristernik, trgovec; Novak Simon, trgovec; Sagaj Jožef, trgovec; Sobl Alojz, oficijal juž. žel. v pok.; Majcen Andrej, mizarski mojster; Paternolli Gustav, zasebni uradnik; Winkler Janez, hišni posestnik; Maier Andrej, trgovec in Meierseidl Janez, hišni posestnik; vsi v Mariboru.

železnica Celje—Velenje. Pogajanja, da se prevzame ta železnica v državno upravo, so se te dni vršila ter so imela ugoden uspeh. Država namreč gotovo prevzame železnico v svojo upravo. Južna železnica pa zahteva preosnovitev kolodvora v Celju in to delo se mora izvršiti prej, predno se železnica odda. V prihodnjem deželnozbor. zasedanju bode zahteval deželni odbor potrebno

svoto za kolodvor. Zaradi tega ne more država prevzeti železnice s 1. jan. 1904, bržkone pa bode že vse gotovo, da se to izvrši s 1. julijem 1904.

Sprememba posesti. Hiša gospe Avguste Kranjc na oglu Graške in Krožne ceste v Celju prišla je vsled prodaje v last Posojilnice celjske.

V Petrovčah v Sav. dolini se bo obhajal v nedeljo, dne 16. t. m. mladeniški shod, za katerega je med mladeniči veliko navdušenje, kakor se nam poroča. Upati je torej, da bode shod obilno obiskan.

Ponesrečil se je dne 31. m. mes. pri Sv. Miklavžu nad Laškim gostilničar v Pilštanju g. Fr. Čepin. Šel je v temi po strmi poti proti gori imenovani vasi ter padel čez neko skalo, kjer je mrtev obležal.

Novo jamo s kapniki so odkrili ob izviru potoka Pečovnik v Zg. Osenčah blizu Celja. Nekateri kapniki so podobni človeškim telesom. Upok. železn. uradnik Wohlgemuth in pa posestnik te jame sta stopila v dogovor s celjskim muzejskim društvom glede prireditve te jame za splošni pristop.

Gospodinjska šola v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori šesti tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem posloju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva, vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarnstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. — Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, t. j. sploh za vse, 28 K, ali za ves tečaj 336 K. Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, ova para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, 6 srajc, 6 parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, 6 kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti plačilu; če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.) Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjsko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih, se more dovoliti zprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. — Prošnje za vsprejem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma njihovega varuha, naj se pošljejo do 15. septem. 1903 glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjsko šolo sprejemajo deklince, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. — V Ljubljani, dne 15. junija 1903.

Cerkvene stvari.

O. Aleksander Sovič. Kakor je že poročal naš list, umrl je 24. julija o. Aleksander Sovič, župnik-jubilant pri Sv. Trojici v Halozah. Preblagi gospod je bil rojen l. 1821 v Žerovincu, svetinske župnije pri Ormožu, katere občine je bil tudi častni član. Šolal se je po tedanjih razmerah v Varaždinu in

Zagrebu; l. 1844 pa je vstopil v minoritski red, v katerem je bil zdaj tudi starosta. Njegovi predstojniki so krepkega in jeklenega moža poslali v dušno pastirstvo na težavno župnijo Sv. Trojice v Halozah l. 1849., kjer je prebil celih 10 let; od 1859.—1861. prokurator v Ptuj, od 1861.—1864. župnik v Ameisu na Spod. Avstrijskem; od 1864. do 1869. kaplan pri Sv. Vidu niže Ptuja; od 1869.—1871. kaplan ptujski in od leta 1871. od 30. avg. pa do svoje smrti je župnikoval na dosedanem mestu, kjer je tudi zatisnil oči k večnemu počitku. Pokojnik je bil tudi častni ud vseh 6 občin svoje župnije. Dasi-ravno je bil močan in jeklen, vendar je podlegel končno usodi vsega človeštva, dasiravno ga je nevarna in smrtna bolezen v življenju večkrat obiskala. Naj ostane torej v blagem spominu rajni pri vseh tovariših, prijateljih in znancih. N. v m. p.

Društvena poročila.

Selnica ob Dravi. Dne 9. avgusta se je vršila tu veselica v proslavo 50 letnice našega presvitl. cesarja, ki je uspela nad vse sijajno. Celo taki, ki so razvajeni jednaki veselice, so radi odkrito pripoznali, da je bila to veselica res veselica v pravem pomenu. Milo in ubrano petje je kaj prijetno vplivalo na poslušalce; istotako godba mladih tamburašev. Nihče ne bi bil pričakoval te spretnosti in vstrajnosti od vrlih mladih tamburašev, katero so pokazali s temi hrvaškimi godali. Vsa čast zato g. kapelniku, ki je dosegel tak vspeh pri pevcih in tamburaših. Pozornost je vzbudil pozdrav slovenskega župana gosp. Hernaha, ki je v kratkem pa jedratem nagovoru kaj pristrčno pozdravil vse navzoče. Končal je s trikratnim živijo na cesarja, čemur se je navdušeno občinstvo z urnebesnimi klici odzvalo. Na lepem vrtu se je vse gibalo in kretalo semtertje. Največ je imela posla šaljiva pošta; govorilo se je že celo, da nastavijo stalno enega uradnika. Pod tablo »Klobase« si videl moža, ki je s posebno slastjo trgal okusne klobasice in prigrizoval bel kruh. Ne daleč proč v »Kavarni« je uganjal burke mladenič z mirno sedečim gospodom, ki je po gosposki pokušal črno turško kavo. Neka posebnost je bil tudi promet s Cirilovimi biškoti, vsaj tako smo jih krstili. Kar se začuje glas: Pozor! Na okrašen oder stopi g. dr. Rosina iz Maribora. V krasnih besedah slika zbranim navdušenim Slovencem narodno zavednost podravske narodnjakov. Vedno smo radi in bomo tako tudi v bodoče še vedno prihajali med vas, dragi Slovenci. Ko je gospod govornik proslavljal našega presvitl. cesarja, izjavil je tudi med drugim, da naš cesar še ne ve, kako mu je naš mali slovenski narod zvest in udan. Z burnim pritrjevanjem je končal g. dr. Rosina svoj govor, kateri je na poslušalce napravil globok utis. Nato je sledila pesem: »Liepa naša domovina«. In še smo se zabavali v preprijazni Selnici; zdaj so peli, zdaj tamburali itd. Veselo je bilo do pozne noči. Neradi smo se razšli s srčnimi pozdravi in krepkim: Na zdar!

Bralno društvo „Edinost“ v Središču priredi dne 15. avg. s sodelovanjem dijakov v gornjem gaju veselico. Začetek ob polu 4. uri popol.

Narodno politično gospodar. društvo pri Sv. Lovrncu v Sl. gor. priredi v nedeljo, dne 23. avg. v prostorih gostilne g. Fr. Koserja veselico s petjem, tamburanjem in gledal. predstavo »Pravica se je skazala«. Po vsprejedu prosta zabava.

„Murski Sokol“ v Ljutomeru. Rokaji! Dne 15. avgusta t. l. ima »Murski Sokol« svoj ustanovni shod. K temu shodu, kateri naj pokaže, da Mursko polje in Slovenske gorice visoko dvigata zastavo narodne zavednosti in narodnega napredka, vabimo Vas vse slovenske rojake brez razločka stanu in starosti in brez razločka političnega nazarja, če je le isto častno in ne protinarodno. Pridite torej vsi, ki imate pošteno slovensko

srce, pridite vsi, ki ljubite svoj materni jezik in krasno našo domovino, vsi boste nam kot bratje jednako dobrodošli. Ustanovni shod se bode vršil ob 11. uri dopoldne v telovadnici Franc Jožefove šole. Popoldan ob 3. uri je velika ljudska veselica in predavanja o pomenu telovadbe in Sokolstva sploh. Vdeležili se bodo državni in deželni poslanci, kakor tudi govorniki iz sokolskih krogov. Torej na svidenje in vsem rojakom bratski sokolski Na zdar! — Babič Martin posest. na Moti, Babnik Ludovik vrvar in občin. odbornik v Ljutomeru, dr. Karol Chloupek okrož. zdravnik v Ljutomeru, Božič Ant. posest. v Radislavcih, Bohanec Ivan, župnik v Svetinjah, Dunaj Franc posest. v Cezanjevcih, Kočevar Ivan dež. posl. v Središču, Kukovec Iv. tržan etc. v Ljutomeru, dr. Kristan Oroslov, zdravnik v Ormožu, dr. Leo Kreft zdrav. pri Sv. Juriju ob Ščavn., Lebar Matjaš, gostilničar v Vučjivesi, dr. Jos. Lebar zdrav. v Križevcih, Josip Puconja posest. na Cvenu, Oton Ploj, c. kr. notar v Gor. Radgoni, Petovar Leop. v Ivanjkovcih, Alojzij Rajh tržan v Ljutomeru, Josko Rajh ml. posest. na Moti, Ant. Srabčan kaplan v Ljutomeru, Ivan Vuk posestnik v Terbegovcih, Vraz Janko posest. v Cerovcu, Vršič Alojzij trgovec in tržan v Ljutomeru, Vršič Josip občin. predstojnik v Stročjavesi, Zemljič Jakob posest. v Radenci, Zmazek Jos., načelnik kraj. šol. sveta pri Malinedelji.

„Dirkalsko društvo“ v Ljutomeru. Propozicije za konjsko dirko na evenskem dirkališču dne 30. avgusta 1903 točno ob pol 3. uri popoldne. — I. Plemenska vožnja s prvenci 350 K. Od teh 200 K dal v. štajerski deželni zbor in 150 K dirkalsko društvo v Badenu za na Štajerskem rojene in izrejene kobile in žrebce v starosti od 3 do 8 let, ki še pri nobeni dirki tekmovali niso in so v lasti kmetskih posestnikov. Daljava 2000 m. Triletnim 25 m. ugodnosti. 125 K in eno zastavo prvemu, 80, 50, 40, 30, 25 kron. Vloge 6 K. Neobdarovani dobijo po 4 K nazaj. II. Glavna vožnja. 400 K dalo vis. c. kr. poljedelsko ministrstvo za na Štajerskem rojene in izrejene kobile in žrebce v starosti od 3 do 10 let, ki so v lasti kmetskih posestnikov. Konji s kilometerskim rekordom 2:00 ali boljšim, za vsako boljšo sekundo 15 m. doklade. Triletnim 25 m. ugodnosti. Daljava 2000 m. 150 K in eno zastavo prvemu, 80, 70, 50, 30, 20 K. Vloge 6 K. Neobdarovani 4 K nazaj. — III. Dopolnilna vožnja za tuzemske konje vsake starosti. Konji s kilometerskim rekordom 2:00 ali boljšim, za vsako boljšo sekundo 20 m. doklade. Dobitelji prvih daril pri današnji vožnji pod I. in II. so od te vožnje izključeni. 50 K dalo vis. c. kr. poljedelsko ministrstvo prvemu, in dve častni darili, dalo ljutomersko dirkalsko društvo drugemu in tretjemu. Vloga 5 K; neobdarovani po 3 K nazaj. — Naznanila sprejema do 28. avgusta dopoldne g. M. Semlič v Ljutomeru, pol ure pozneje ravnotam žrebanje. Poznejša oglasila se ne bodo sprejemala. Kdor z naznanjenim konjem na dan dirke ne vozi, ne dobi vloge povrnjene. Naznanjeni konji, zlasti prvenci se morajo 28. avgusta zvečer ob 5. uri na dirkališče na ogled prignati. — Vse drugo na lepkih!

Iz Polzele. Naša podružnica družbe sv. Cirila in Metoda še ne obstoji niti leto dnij, in vendar se giblje krepko in neumorno. Ni še dolgo, odkar je — na predvečer praznika naših apostolov — priredila malo narodno slavnost, in že zopet lahko ponosno kaže na novo prireditve, na veselico, ki se je vršila v nedeljo, dne 2. avgusta. Vspored je bil tem zanimivejši, ker so sodelovali tudi šoštanjski tamburaši, znani kot eden najboljših zborov. Veselica se je obnesla vseskozi sijajno. Dvorana je bila natlačeno polna domačega in tujega občinstva, ki je navdušeno poslušalo izvrstno udarjanje tamburašev ter petje domačih deklet, katere je na klavirju spremljal g. A. Nerat. Glavna točka je bila seveda igra »Sv. Elizabeta«. Posebno je ugajal nastop zlobnega valpeta (g. L. Kunsta) in jezične pa

poštene Mare. Zlasti slednja (g. A. Farčnikova) je žela za svoje briljantno igranje burno pohvalo. Čuli smo izmed občinstva premnogo pohvalnih glasov o naših igralcih in igralkah, ki so vsi s svojim nastopom pokazali, kaj premore pridnost in vstrajnost. Le tako naprepi! Nekaj posebnega so bili tudi mojstrsko izgotovljeni srednjeveški kostumi, delo spretnih rok g. Farčnikove. Ves vspored se je vršil res lepo. Občinstvo je pa tudi vkljub veliki vročini z nedeljeno pozornostjo vstrajalo do konca. — Da se je veselica obnesla tako sijajno, zahvaliti se nam je pred vsem gg. šoštanjskim tamburašem in vrlim domačim dekletom, pa tudi vsem dragim gostom, ki so prihiteli v tolikem številu od vseh strani Savinske doline. Posebej pa se nam je zahvaliti še g. I. Žiganu, brez čegar vsestranske požrtvovalnosti bi bila pač taka prireditev nemogoča. — Po oficijelnem vsporedu se je vršila pri g. Cimpermanu živahna zabava s petjem in tamburanjem. Vseh sodba pa je bila ta, da take veselice Polzela še ni videla, in čuli smo marsikaterega možaka, ko je zadovoljno kimaje dejal: »To pa to, kadar bo podružnica zopet kaj priredila, pa bomo še prišli.«

Zveza slov. prostovoljnih požarnih bramb za Spod. Štajersko. Dne 16. avgusta t. l. dopoldne ob 9. uri vrši se v Žalcu občni zbor zveze slovenskih prostovoljnih požarnih bramb za Spodnje Štajersko. Pri tem zborovanju vršijo se sploh le strokovna razmotrivanja, rešujejo se strokovna vprašanja, katera so velevažna za procvit ognjegasilstva. Na zborovanje zveze naj pridejo vsi udeleženci v moštveni opravi. Ker je »Zveza slovenskih prostovoljnih gasilnih društev za Spod. Štajersko« velikega pomena za narodno gospodarski razvoj prebivalstva, bilo bi želeli, da pristopijo k zvezi vsa ona gasilna društva na slovenskih tleh, katera še imajo iskrico narodnega čuta in ponosa v svojih moških prsih.

Gospodarske drobtinice.

Sejem za žrebeta v Središču bode dne 24. avgusta t. l. Lansko leto prodajala so se na tem sejmu dražje, kakor potem prihodnje spomlad. Konjerejci! priženite obilo žrebet na ta sejem, da se kupci zadovoljijo in si s časoma mi vredimo v svojem okraju dober sejem, ter nam potem ne bode treba v najoddaljene kraje naših žrebet na prodaj goniti.

Nekatere sedaj najnavadnejše bolezni in napake vina.

Piše **Ivan Bele**, potovalni učitelj.

Razni škodljivci na trsju vinogradniku gotovo delajo mnogo preglavice. Pa to le še niso vse težave, s katerimi se mora boriti. Ko je vino že srečno v kleti spravljeno, ga čaka le še mnogo nevarnosti. Zlasti v zadnjih letih se pojavljajo prepogosto bolezni oziroma napake vina za vinogradnika kaj neprijetno. Z ozirom na veliko škodo, katero iste prizadevajo, je pač treba o teh nekaj spregovoriti.

Te besede naj bi pa ne zanimale edino le vinogradnika, temveč tudi krčmarja, da, celo pivca, kajti vsled napačnih nazorov mora eden kakor drugi škodo trpeti. Ker si ne zna občinstvo eno ali drugo prav tolmačiti, sodi napačno vinogradnikom pa tudi sebi v škodo.

Mnogoteri ši skuša eno ali drugo glede kletarstva tolmačiti po navodilu starih knjig o kletarstvu, ki so polne surovih empiričnih sredstev in tajnosti. Iste bi pač najbolj kazalo na gromadi sežgati, pa le novejša na znanstveni podlagi vtemeljena načela vpoštevati. Ta načela so pač jasna in mnogo bolj natančna. Saj znanstveno izsledovanje pridobi praktiku če dalje več koristi, ono mu omogoči, da doseže sigurno svoj smoter, ne pa da kakor slepa kura le slučajno zrno najde.

Zavrelka.

Ena najhujših bolezni vina po naših krajih zlasti v južnem delu naše dežele je takozvana zavrelka. Koliko tisočakov narodovega premoženja je v vinu že ta vničila! V nekaterih krajih pa tudi vlada pred to boleznijo poseben strah. Vinogradniki, ki ne zamorejo kar kmalu svojega vina prodati, bojijo se pred poletjem, češ, da se ne bode držalo. To je pa zelo žalostno spričevalo za njih kletarstvo. Razmere so večkrat take, da ni moč kar jeseni vino prodati in pametnemu vinogradniku včasih kaže, da celo po več let s svojo robo čaka. Zavrelka mu pa zna vino temeljito pokvariti, da sploh ni za nikako rabo. Ali pa ni mogoče to odpraviti? Pač lahko, samo naj vinogradniki bolje vpoštevajo moderne nauke, naj opuste stare predsodke in škodljive navade.

Pojme, zavrenje in pa pravilno alkoholno vrenje moramo strogo ločiti. Včasih ljudje to zamenjajo, posebno pri včasih popolnoma pravilnem pomladanskem vrenju. Prvo povzroča bolezen, drugo pa je pogoj za pravilen razvoj vina.

Zavrelki so najbolj podvržena vina, ki so bolj lahka, ki imajo malo alkohola, če se je ž njimi slabo ravnalo. Značilna je ta bolezen za kraje, kjer se nečejo ljudje iz starih a v resnici prav neumnih predsodkov za pravočasno pretakanje odločiti. Ni kmalu trdovratnost tako neumestna kakor glede pretakanja.

In ravno proti pravočasnemu pretakanju so ljudje tako silno trdovratni. Vzroki, s katerimi se opuščanje pretakanja opravičuje, so pač navadno gorostasno naivni. Če kaj temeljiteje razumiš o vinu, se moraš smejati, če se ne ježiš.

Ko postajajo na pomlad ali proti poletju kleti topleje, sili ogljenčeva kislina v vino burno na površje. Ogljenčeva kislina potegne pa s seboj gnjijoče drože s sila škodljivimi bacili, ki so v teh.

Vina od gnjilega grozdja kaj rada zavrejo, ker po gnjilem grozdju pridejo posebno radi škodljivi bacili v vino. V hladni kleti pa ne zavre vino z lahka, kajti bacili, ki povzročajo to bolezen, hočejo tudi toplote. Med potom pa vino, ki je nagnjeno tej bolezni, lahko zavre, če se pošilja kam ob toplem času.

(Dalje prihodnjič.)

Loterijske številke

Linc 8. avgusta: 17, 10, 20, 65, 51.
Trst 8. avgusta: 84, 67, 46, 7, 49

Listnica uredništva. Gospod Pelcl v Policah: Nam še desedaj ni nič znano.

Za „Murskega Sokola“ so nadalje še darovali naslednji v III. izkazu: Posojilnica v Ljutomeru 400 K. V Ljutomeru se je nabralo: Joško Rajh na Moti 20 K, po 10 K so darovali: Josip Mursa iz Krapja, Janko Karba v Babincih, po 5 K: Ozmec Jan. v Ptuj, Neimenovana, župnik Mihelič, Otakar Pitter, dr. Kreft 4 K, Simon Cvahče 3 K, po 3 K: Pušenjak Toma, Pihlar Matija, Žitek Franc, Kupljen Alojzija, po 1 K: Akerman Ivan, Korošec Marija, Hauptman Ignac, Smodiš Jožef, Bratuša Ivan, Borko Anton. — Dalje so doposlali: Hranil. in pos. društvo Ptuj 50 K, M. Vaupotič, revident deželne vlade zbirko med serajevskimi Slovenci 24 K, dr. Vrečko v Celju 10 K, Babič ml. iz Krapja, občina 30 K, zbirka med narodnjaki 31 K 40 v, poslanec Hočevar 20 K, kaplan Stuhec od Sv. Tomaža 2 K 40 v, kazenski stroški Murecker ca. Babič 5 K, Neimenovani iz Gor. Radgone 10 K, Jak. Zemljčič iz Radenc 2 K, Vabič, nadučitelj na Runču 4 K, Dunaj ml. zbirko med cezanjevskimi narodnjaki 21 K 10 v, župan Rajster iz Šoštanja 10 K, kapelan Schreiner iz Dobrne 5 K, Alojzij Seršen, zbirka med narodnimi dekleti 9 K, učitelji kurzisti 16 K 40 vin., učit. Karba za neimenovanega 2 K, poslanec Žičkar 4 K, Zelenik iz Ptuja 10 K, Bohinec ml. zbirka med cvenskimi narodnjaki 24 K 40 vin., Smrtnik Jožef, zbirka med celjskimi narodnjaki 135 K 10 v, iz sokolske pušice v kavarni pri Seršenu 9 K 70 v. Skupaj 906 K 50 v. Skupna svota iz izkaza II. 1146 K 82 v. — Torej skupaj: 2053 K 32 v.

Društvena naznanila.

- Dne 15. avg.: »Prostov. požarne brambe v Št. Janžu na Drav. polju« veselica povodom 15 letnega obstanka.
» in 16. Radeških diletantov gled. predstava »Deseti brat«. Začetek v soboto ob polu 8. uri zvečer, v nedeljo pa ob polu 4. uri pop.
- Dne 16. avg.: »Prostov. gasiln. društva v Krajncici« občni zbor v prostorih g. Černovška v Polju in prosta zabava. Začetek ob 4. uri pop.
» » » »Slov. akad. fer. društva »Bodočnost« velika narodna veselica pri Sv. Juriju ob Ščavnici v prostorih g. Krefta. Začetek ob 3. uri pop. Pred veselico občni zbor podružnice sv. Cir. in Met. za gornjeradgonski okraj.
- Dne 23. avg.: Veselica braln. društva pri Mali Nedelji z gledal. predstavami, petjem itd. v gostilni g. Senčarja. Začetek ob 3. uri pop. Vstopnina 20 v.
» » » »Kmetijsk. društva v Lešnici pri Ormožu zborovanje s poduč. predavanjem in različnimi zanim. poročili. Zborovanje je v šoli točno ob 2. uri pop.
» » » »Kmet. braln. društva v Krčevini pri Ptuj« redni občni zbor pri gosp. Bl. Vindiš na Štukih. Začetek ob polu 4. uri pop.
- Dne 30. avg.: Veselica braln. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici s podučnim predavanjem in gled. igrama »Zamujeni vlak« in »Sv. Neža«.

Zahvala.

Povodom pogreba se podpisana zahvalujeta veleč. g. duhov. svetovalcu in dekanu Antonu Hajšku za konduciranje, vsem drugim č. g. duhovnikom in sobratom, slavn. učiteljstvu, slavn. deputaciji »Narodn. Doma« v Ptuj, blag. županom za nositev, vsem došlim pevcem za nagrobno ter vsem drugim faranom, prijateljem in znanecem, ki so našega nepozabnega č. g. župnika-jubilanta

o. Aleksandra Soviča

spremili k zadnjemu in boljšemu počitku na mirovdvoru.

N. v m. p.

423 1—1

Sv. Trojica v Haložah, dne 8. avgusta 1903.

Norbert Povoden, Bernardin Šalamun.

Naznanilo.

422 1—1

Prodaja trave na travnikih dra Jur-tela v Hvaletincih in pri Pesnici se vrši v pondeljek, dne 17. avg. t. l. ob 9. uri zarana. — Sv. Andraž v Slov. gor., 10. avg. 1903.

Marko Reicher
urar v Mariboru
Dravska ulica št. 10.

da na znanje, da popravlja cerkvene ure po najnižjih cenah in nove, kakor tudi vsake druge z močnim in boljšim kolesovjem. Opomni se še, da se jamči za vsako novo uro 3 leta in za staro popravljeno na 1 leto. Priporoča se vsem cerkvenim in župnijskim uradom.
408 3—1

Mežnar,

želi stopiti v službo, izučen krojač, oženjen, star 25 let. Naslov pove upravništvo. 426 1—1

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila

Vse se čudi cenam

mojega izbornega blaga. Prodajam namreč: najboljšo ogrsko moko št. 00 1 kg 13 kr. — sladko krušno

moko 1 kg 8 kr., 1/4 kg surove kave 25 kr., 1/4 kg žgane kave 30 kr., 1 kg sladkorja 45 kr., 1 liter najboljšega jedilnega olja 44 kr., stari funt mila 11 kr., stari funt najboljših sveč samo 36 kr.

Že mali poskus prepriča vsakoga, da kupi v moji trgovini v resnici dobro, sveže blago po čudovito nizkih cenah. — Z odličnim spoštovanjem

Artur Weingerl,

„pri velikem zvonu“ 402 2-2

trgovina s špecerijskim blagom, v poslopju prejšnje sodnije, Tegetthoffova cesta št. 11.

Vabilo

na

izvanredni občni zbor

Kmetijsk. društva v Laškem

registr. zadr. z omej. zavezo,

kateri se bode vršil 412 1-1

v nedeljo dne 23. avg. t. l. ob 1/2 4. uri popol.

v prostorih posojil. hiše ali salonu v Laškem.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Sklepanje o razdružbi zadruga. 3. Eventuelna izvolitev likvidatorja.

Ker je občni zbor sklepčen v smislu pravil le tedaj, ako so zastopani dve tretjini članov, se člani vabijo, da gotovo vsi pridejo.

Načelstvo.

Trgovskega učenca

378 3

s poštene hiše, z dobro šolsko izobrazbo sprejme takoj tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. 5.

Razpis štipendij.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj (posojilnica) razpisuje za učence na kmetijski šoli na Grmu za bodoče šolsko leto več štipendij.

Te štipendije se bodo podelile sinovom večjih kmečkih posestnikov iz sodnijskega okraja ptujskega.

Pismene prošnje so pri podpisnem ravnateljstvu vložiti do 15. avgusta 1903 in morajo prosilci izpolniti vse pogoje, predpisane za sprejem učencev v kmetijsko šolo na Grmu.

Na Ptuj, dne 25. julija 1903. 386 3-2

Ravnateljstvo.

Priložnostni nakup!

Popolna razprodaja zaloge

pohištva

kakor: železnih mat politiranih ter mehko sestavljenih stolov, tas za serviranje, obešal in nastavkov za obleko ter sploh vse, kar je v zalogi, proda radi preselitve in vsled prizadetega mu požara mnogo pod lastno ceno

Nikolaj Benkič, 341 5-5

mizarski mojster in zaloga pohištva v Mariboru, Tegetthoffova cesta 26.

Služba

občinskega in posojilniškega sluge se takoj odda. — Več se zve pri občinskem predstojništvu v Framu.

Vsaka beseda stane 2 v.

Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.

Večkr. objava po dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Peska ali šodra iz apnenega kamna kdor želi, ga lahko dobi pri gospej Ritoria v Poličanah. 337 10-6

Enonadstropna novozidana hiša, 12 let davka prosta, s prodajalnico, blizu cerkve in šole, na leto 700 gld. najemnine, se proda za 8000 gld. v Schoschterschgasse št. 165 v Studencih pri Mariboru. Izplačati je 3000 gld. 377 3-3

Gostilna s koncesijo v Novi vasi pri Mariboru, na prav lepem prostoru, z velikim, lepim vrtom in dobrim prometom, se proda. Naslov pri upravništvu. 396 5-2

Novozidana hiša, dva vrta za zelenjavo, studenec z dobro vodo in stavbišče, 5 stanovanj, prodajalna z mešanim blagom, 5 minut iz mesta, se po ceni proda. Vpraša se v Novi vasi št. 151. 393 3-2

Enonadstropna hiša, v lepi legi, za trgovino, ali pa za penzioniste pri pravna, z lepim vrtom, se zavoljo odpočitovanja po ceni proda v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve sv. Jožefa. Vpraša se pri upravništvu. 400 (2)

Novozidana hiša, obstoječa iz treh sob in dveh kuhinj, z lepim vrtom in vodnjakom se proda za 3300 gld. v Novi vasi št. 129 pri Mariboru. 403 2-2

Posestvo z dobrim gospodarskim poslopjem, 5 minut od župne cerkve, na zelo ugodnem kraju za gostilno, se takoj proda. Cena 4200 K, od katerih ostane 1800 K vknjiženih na zemljišču. Pojasnila daje pod šifro „100“, poste restante Koprivnica. 401 3-2

Mala hiša s sadnim in zelenjadnim vrtom, za vpokojence ali obrtnike posebno primerno, je na prodaj. Več pove Anton Merzhun, Maribor, Weinbaugasse 23. 352 4-2

Nova, enonadstropna hiša na vogolu z 9 stanovanji, v modernem slogu zidana, z dvema verandama, pred hišo lep vrt, studenec itd. se takoj proda v Studencih pri Mariboru št. 140 za 34.000 kron. 421 6-2

Lepo posestvo blizu Maribora, 2 hiši, hlevi, kovačnica, lep sadonosnik, njiva, studenec z dobro vodo, posebno za kovače pripravno, se po nizki ceni proda. Več pove upravnništvo. 405 1-1

Gostilna s točenjem piva vina, pijače in žganja, se proda. Cenjena je 4000 gld. vknjiženih ostane 1500 gld.; ima 3 sobe, kuhinjo, hlev, ledenico in vodnjak, z lepim vrtom, sadonosnikom in njivo. Ugodno je tudi za mesarijo. Naslov pove Ignacij Kramberger v Jarenini št. 8. 407 3-1

Malo posestvo pri Devici Mariji v Brezji št. 44, hišno poslopje, zidano, s štirimi sobami, kuhinjo, shrambo in kletjo, hlev za krave in svinje je lesen in z opeko krit, okoli 4 orale zemljišča, vrt, sadonosnik, njive in les, se po ceni proda, leži pri cerkvi blizu Maribora. 409 1-1

Novo hišo s tremi stanovanji, 146 □ klafter njive, s studencem, proda Ferd. Dominko v Novi vasi, Gornja Radvanjska cesta št. 164. 416 3-1

Proste službe.

Močnega učenca z dobro šolsko izobrazbo sprejme takoj Jožef Kolarič, mizarski mojster v Mariboru, Tegetthoffov trg št. 3 379 2-2

Dobrega hlapca, ki zna dobro vozit s konjem, ki je zvest in priden, se sprejme. Kje, pove uredništvo. 382 3-2

Sodarski učenec se takoj sprjme. Kje? pove upravnništvo. 425 3-1

Izučen sodar z dobrimi spričevali v kletarstvu, išče službe, kot samostojen mojster ali pa h kakih grajščin ali veliki vinski trgovini. Naslov pri upravništvu. 418 3-1

Služba orglarja in cerkovnika se odda pri farni cerkvi matere božje v Širjah. Prošnjik mora biti ceciljanec, več kakega rokodel, ter se osebno oglasiti. 406 2-2

Kovaškega pomagača sprejme Matej Bregant, kovaški mojster v Orehovi vasi, pošta Hoče. 397 2-2

Šafar, dobro izučen v delu pri vinogradih in sadonosnikih išče službe. Naslov pove upravnništvo. 410 1-1

Učenca sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Josip Sorko, trgovec, Breg pri Ptuj. 411 2-1

Služba organista in cerkovnika v Laporju je razpisana. Prednost imajo oženjeni in taki, ki so dovršili orglarsko šolo. — Cerkv. predstojn. 415 2-1

Pridnega učenca z dobrim šolskim spričevalom, kateri ima veselje do krojaške obrti, sprejme takoj Jožef Medvedek, krojač v Judendorfu pri Leobnu. 424 1-1

Dva pridna fanta iščeta službe, delata vsako delo. Avgust Nežmah v Mariboru, Exercierplatz 5. 417 2-1

Mladenič, 24 let star, več slovenskega in nemškega jezika, želi službe kot pisar. Naslov pri upravništvu. 419 1-1

Razno.

Harmonike vsake vrste izdeluje po zelo nizkih cenah Jožef Filač v Studencih pri Mariboru št. 148. Izdelovalnica obstoji že 35 let in sicer prej v Spod. Dravogradu. 383 4-3

4-3 **Razglas.** 319

Na višjem gozdarskem zavodu za avstrijske alpske dežele v Bruku ob Muri (štajerska deželna srednja šola) se **otvori s 1. oktobrom t. l. nov triletni učni tečaj.** Zavod ima nalog, izobraziti v teoretičnih predavanjih o gozdarstvu in njega pomožnih znanostih kakor tudi v praktičnem pouku vestne in zanesljive gozdarske uradnike.

Pouk bo obsegal največ izobrazbo učencev o gospodarstvu v avstrijskih alpskih deželah nahajajočih se gozdov.

Učna doba traja tri leta.

Prošnje za vsprejem je doposlati na ravnateljstvo gozdarskega zavoda do 20. sept. 1903.

Sprejemni pogoji so: v zavod vstopivši morajo dopolniti 16. leto ter dovršiti 5. razred tudržavne gimnazije ali realke z zadostnim vspehom. Izjemoma more štajerski deželni odbor dovoliti vsprejem takim prosilecem, ki so dovršili 4. razred gimnazije ali realke s pohvalnim vspehom in imeli v računstvu in naravoslovju kakor v nemščini povoljni vspeh ter nakažejo dokazilo enoletnega praktičnega znanja po državno izprašanem gozdarskem izkušencu.

Pravica za enoletnega prostovoljca.

Šolnine plačajo sinovi gozdarjev, ki so avstrijski državljani in od avstrijskih alpskih dežel 40 K; vsi drugi pa letno 120 K.

Na vprašanja daje zavod pojasnila.

Gradec, 21. maja 1903.

Od štaj. dežel. odbora.

Trgovina obstoja že 35 let.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

13 4-5

Gosposka ulica št. 10 **Maribor**katera priporoča slavn. občinstvu svoje **pomladanske in letne novosti**, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po **izredno najnižji ceni**.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gl. 250, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki črni rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste sukno blago.

Lepa pristna volna za celo žensko obleko gl. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovjših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robci za na glavo od gl. —.65, —.80, —.90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, **posteljne odeje lastnega izdelka od gl. 2.— naprej**, izgotovljene rjuhe od gl. —.90 naprej, prti, servijeti, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — **Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.****Worsche**

poprej Joh. Grubitsch 266 10-10

Maribor Herrengasse Nr. 10

Ustanovljena leta 1868.

Nove, suhe gobe
kakor vse deželne pridelke**kupi ANT. KOLENC,**
trgovec v Celju.Priporoča tudi slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnega **špecerijskega blaga** na debelo in drobno. 358 10-5**Naznanilo.**

Društvo „Narodna čitalnica v Ptuju“ odda s 1. septem. t. l. oskrbo društvene gostilne in kavarne v „Narodn. domu“. S to službo je mogoče združiti tudi postransko službo. Ponudbe naj se pošljejo do 15. avgusta 1903 odboru.

Na Ptuju, dne 23. julija 1903.

389 2-2

Predsednik.**Kmetijsko društvo v Dobropoljah**

priporoča za jesensko setev seme

„zlate pšenice“ki je prinešena iz Amerike ter se tudi v naših krajih izborna ponaša. V vsakem oziru je **boljša** kakor navadna domača pšenica. Razpošilja se v vrečah po 50 kg za 15 K in v vrečkah po 5 kg za 3 K. 413 3-1**Preselitev.**

Uljudno naznanjam cenj. p. n. občinstvu, da sem se preselil s svojo izdelovalnico pil v

Tegetthoffovo ulico št. 26.

Franc Ks. Kantner,
pilar. 414 3-1**Restavracija****Narodni Dom**324 9
Mariboru

naznanja slav. občinstvu, da toči

pristno **vino** iz goric:

Piščko, last. Gerec lit. po 36 kr.	Delniško (Laškitrj) lit. po 20 kr.
Bizeljsko, „ Cizel „ „ 44 „	Budjeviško „ „ 24 „
Goričak, „ Ploj „ „ 60 „	Vedno gorka in mrzla jedila
V steklenicah „Sremski Bordeaux“	se dobe po nizki ceni.
dr. Schmiermaul po 1.— gl.	
V steklenicah O-L „Vinskivrh“	Sobe za tuje so vedno na
Klet. društ. v Ormožu po 80 kr.	razpoložo.

Jan Jaroslav Sagl, restavr.

DEMETRIJ GLUMAC,

kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice**.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in po ceni. 265 13-13

pri Mariji lurški

P. SREBRE,

Maribor. Tegetthoffova ul. 23. Maribor.

Mnogovrstna zaloga pohištva, 17
24-16poliranega, iz orehovega lesa in poliranega mehkega lesa; **zofe, divani, matraci, žični matraci, posteljne vloge, preproge, zastori, odeje, rjuhe, perje in puh** za podzglavnike, **brisalke, kuverte in namizne prte.****Raznovrstno blago**za **moške in ženske obleke.** Sukno za talarje in cele obleke za velečast. gospode mašnike.

Vse zelo po ceni!

pri Mariji lurški

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog 17 milijonov K. Rezervni zaklad nad 400.000 K.

Mestna
hranilnica ljubljanska

320 14

na Mestnem trgu

z raven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi ared pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dožnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4¹/₂% do 5%.